

FAQ vedr. ændring af regler for egnedhedsprøver og kvalifikationstests

Februar 2019 - af Schweiss-sekretariatet og Prøveudvalget

Prøveudvalget og Sekretariatet har lavet følgende svar på de mest almindelige spørgsmål, der forventes at blive stillet til de nye regler for egnedhedsprøver og kvalifikationstests.

Administrative regler

Hvorfor laves samme sporopbygning ved både kvalifikationstest og egnedhedsprøve?

Formålet med at lave præcis samme sporopbygning ved både egnedhedsprøver og kvalifikationstests er, at gøre det enklere for både ekvipager, der skal til test/prøve og for bedømmerne. Der har ikke været store forskelle i sporene hidtil, og nu er de helt ens.

Hvorfor er der forskel på reglerne for kvalifikationstest og egnedhedsprøve?

Egnedhedsprøverne er prøver for legitimerede, erfarne hundeførere, hvor forventningen er, at hunden kan anvendes til praktiske eftersøgninger, når prøven er bestået. Der er derfor klare regler for, hvad ekvipagen skal præstere for at bestå. Ekvipagen får således ikke hjælp på prøven, og skal selv udrede sporet.

En kvalifikationstest derimod er en ny ekvipage, der ikke har erfaring som schweishundefører. Formålet med testen er derfor at vurdere hund og førers samlede potentiale til at blive en velfungerende ekvipage i Registret i løbet af det toårige uddannelsesforløb. På kvalifikationstesten har bedømmerne derfor en anden rolle, hvor de gerne må hjælpe ekvipagen, har løbende dialog med hundeføreren m.m.

Hvorfor er karakterne ændret ved kvalifikationstest?

Karaktererne har til formål at give Sekretariatet et objektivt sammenligningsgrundlag, når ekvipagerne skal vurderes og eventuelt tilbydes optagelse på det to-årige uddannelsesforløb. Teksten der hidtil har ledsaget karakterne på bedømmelsesskemaet, har flere gange givet anledning til misforståelser hos ekvipagerne og til fortolkningsproblemer. Derfor er der ikke tekst til karakterne længere, og bedømmerne skal lave vurderingen på en skala fra 1 til 5.

Hvorfor må kun koordinator og Sekretariatet deltage som tilskuere?

Tilskuere på en test eller en prøve kan uforvarende komme til at gå i vejen eller forstyrre formålet med at afprøve en hund eller en ekvipage, og det er vigtigt, at bedømmerne og ekvipagen har de bedste forudsætninger for at gennemføre en prøve/test. Det er også vigtigt, at der er en vis åbenhed, og derfor er det besluttet, at koordinatoren må deltage som tilskuer, forudsat at ekvipagen ønsker det. Sekretariatet må altid deltage som tilskuer for at sikre en løbende dialog med bedømmerne om prøver og tests samt for løbende kvalitetssikring.

Hvad bruges bedømmelsesskemaerne til?

Bedømmelsesskemaerne for både kvalifikationstests og egnedhedsprøver er interne dokumenter, der udfyldes af bedømmerne og sendes til Sekretariatet. Hverken ekvipager til test, andre bedømmere eller koordinatoren får skemaerne at se. Dette skyldes, at Sekretariatet har brug for at kunne følge med i hvordan prøverne udvikler sig, lave løbende kvalitetssikring og kunne forholde sig til eventuelle klager. Ekvipagerne til egnedhedsprøve får resultatet at vide på dagen, mens ekvipager til kvalifikationstests først får resultatet (de syv karakterer) at vide, når de får enten brev om afslag eller brev om tilbud om at starte på det toårige uddannelsesforløb.

Faglige regler

Hvorfor skal det være klov/benstump i stedet for to klove, når der lægges spor?

Ved at træne og afprøve med klov/benstump bliver hunden indarbejdet på en kontinuerlig, minimal sårført, hvilket sikrer et godt grundlag for at arbejde videre med hunden til eftersøgninger. Brug af benstump giver desuden sårført fra samme dyr som klovene, mens schweiss som sårført oftest er blandet sammen fra flere forskellige dyr. Prøveudvalgets vurdering og erfaring er, at det ikke er sværere at gå dette spor end et

tilsvarende spor med to klove, og nogle vil endda synes, at det er lettere. Formålet er ikke at sænke det faglige niveau, men at opfordre til at træne nye hunde på fært i stedet for schweiss, der ikke nødvendigvis er synligt på en eftersøgning.

Hvorfor fastholdes brug af schweiss som pürshtegn, når der lægges spor?

Schweiss som pürshtegn er ikke nødvendigt, når der bruges klov/benstump, da benstumpen giver en kontinuerlig sårført på sporet. Dog fastholdes den hidtidige mængde schweiss til sporopbygningen, da det kan have en mental betydning for hundeførerne, og det vurderes ikke at have en stor indflydelse på afprøvningen.

Hvorfor skal det være færtsko, hvor klovene er monteret bagved hælen?

Der findes flere typer af færtsko. De færtsko, der anvendes af Schweiss-registrets bedømmere til sporlægning ved egnethedsprøver og kvalifikationstests er den type, hvor klov/benstump monteres på hælen. En anden type færtsko har eksempelvis klov/benstump monteret under skoen, hvilket afsætter en anderledes fært, da hele benstykket berører jorden i stedet for kun klov eller benstump.

Hvad er formålet med stifinderafledning på wiedergangen?

Stifinderafledningen har til formål at sikre, at hunden er trænet til at fastholde det rigtige spor på trods af afledningsfært. I dette tilfælde er afledningsfærten et menneske, hvilket også kan ske på rigtige eftersøgninger, hvis der eksempelvis har været en anden hundefører på sporet tidligere.

Hvorfor ændres hetzen i egnethedsprøven til at svare til hetzen i kvalifikationstesten?

De hidtidige regler har to forskellige overgange fra remarbejde til hetz. Dette er ikke hensigtsmæssigt, hvorfor reglerne er ensrettet, så hetzsporet både ved tests og prøver lægges umiddelbart inden ekvipagen når frem til sårlejet. På den måde kan hunden slippes til hetz så snart sårlejet nås, og skal ikke vente på at sporet bliver lagt.

Hvorfor må dyret for enden af hetzen være delvist frossent?

Dyret for enden af hetzen må være delvist frossent af praktiske hensyn. Dels mindsker det risikoen for at hunden begynder at spise af det, dels er det lettere at håndtere for bedømmerne og stifinderne på dagen. Da færtskoene med klov/benstump lægges lige ved dyret (mellem benene eller lignende), forventes det ikke at være et problem for hunden at forbinde dyret med sporet og dermed heller ikke at have betydning for om hunden kan bestå hetzen eller ej.

Kan man bestå hetzen selvom hunden, efter at have fundet frem til dyret, går på anden fært?

Hunden skal selvstændigt finde frem til dyret. Derefter kan hunden enten blive ved dyret indtil føreren finder frem til det, eller vende tilbage til føreren, der finder frem til dyret enten via pejle eller hunden i rem. Det er bedømmerne, der i den konkrete situation vurderer, om hetzen er bestået. Hvis hunden eksempelvis kommer frem til dyret og derefter forsvinder (fx går på frisk fært) kan bedømmerne vurdere, at hetzen ikke er bestået, selvom hundeføreren ved hjælp af pejlet kan finde frem til dyret, da hund og fører så ikke er sammen ved dyret. En kort afstikker på vej tilbage til hundeføreren efter at have været ved dyret, kan måske være acceptabelt, hvis hund og fører til sidst er sammen ved dyret. Det er bedømmernes konkrete vurdering.

Hvorfor skæres en ny brudflade på benstumpen til udlægning af hetzspor?

Formålet er, at der efterlades meget fært i sårlejet for at sikre en tydelig forskel på det gamle spor (remarbejdet) og det friske spor (hetzen). På en rigtig eftersøgning vil dyret have været i sårlejet i kortere eller længere tid, og det har efterladt en del fært, og det er det, der forsøges efterlignet. Det giver desuden hundeførerne en mulighed for at indarbejde deres hund til at vise, at den vil slippes til hetz ved overgangen fra gammel til frisk fært.